

9

wrzesień
2020

Przegląd Sądowy

MIESIĘCZNIK

PAWEŁ GRZEGORCZYK

Problem kontroli odmowy dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie przez sąd drugiej instancji w postępowaniu nieprocesowym

BARTOSZ ŁUKOWIAK

O (bez)zasadności pozbawienia podmiotu zbiorowego prawa do wniesienia kasacji

MIROSŁAW BĄCZYK

Obrona Skarbu Państwa jako tzw. poręczyciela publicznego wobec wierzyciela zarzutami wynikającymi ze stosunku głównego. Glosa

www.czasopisma.wolterskluwer.pl

Wolters Kluwer

Mirosław Bączyk

profesor zwyczajny doktor habilitowany; Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu; sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku
ORCID: 0000-0001-5419-6916

Obrona Skarbu Państwa jako tzw. poręczyciela publicznego wobec wierzyciela zarzutami wynikającymi ze stosunku głównego. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 19.06.2018 r., I CSK 531/17¹

Słowa kluczowe: umowa poręczenia udzielanego przez Skarb Państwa (tzw. poręczenie publiczne), odpowiedzialność subsydiarna poręczyciela publicznego, zarzuty poręczyciela ze stosunku głównego, umowa kredytu konsorcjalnego, wygaśnięcie umowy kredytowej

Teza: Osoba trzecia (poręczyciel), której znana była treść, akceptowała wykonanie umowy, potwierdzała związanie umową poręczenia, nie może skutecznie podnieść zarzutu wygaśnięcia kredytu.

1. Teza wyroku nie jest oczywiście oryginalna i może być zrozumiała tylko na tle stanu faktycznego sprawy po wyjaśnieniu przedmiotu sporu sądowego. Wyrok Sądu Najwyższego warty jest jednak na pewno szerszej uwagi. Pojawia się tu bowiem interesujący problem prawnej obrony poręczyciela w procesie z udziałem banków udzielających kredytu konsorcjalnego kredytobiorcy (dłużnikowi głównemu) przy próbie wykorzystania przez poręczyciela zarzutu wynikającego ze stosunku kredytowego (*ex iure tertii*) i doprowadzenia tym samym do nieskuteczności poręczenia (art. 876 Kodeksu cywilnego²). Istotnym elementem tej sprawy okazał się także instytucjonalny status poręczyciela. Był nim bowiem Minister Finansów reprezentujący Skarb Państwa, przy czym poręczenia tego udzielono jeszcze przed wejściem w życie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne³, a więc w okresie obowiązywania tzw. budżetowego

¹ Wyrok SN z 19.06.2018 r., I CSK 531/17, „Monitor Prawa Bankowego” 2020/4, s. 20–27.

² Ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.) – dalej k.c.

³ Ustawa z 8.05.1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2020 r. poz. 122 ze zm.) – dalej ustawa z 1997 r.